

PL 1

1) Výrok: ***V případě, že konspirační teorii nejde vyvrátit ani potvrdit, je zbytečné se jí věnovat.***

Názorová přímka:

ANO-----|-----NE

Úkol A: Nejprve naneste na názorovou přímku váš postoj k tvrzení. Následně si sepište argumenty, kterými byste postoje rádi obhájili (stačí v bodech). Až budete hotovi, najděte si spolužáka, jehož odpověď se od vaší nejvíce liší.

Úkol B: Nyní jste se rozdělil do trojic, jeden z vás je rozhodčí, další dva názoroví oponenti. Řečníci se pustí do obhajoby svých postojů. Rozhodčí zatím neukazuje svou kartičku nikomu. Nyní se můžete pustit do diskuze.

Rozhodčí vám následně poskytne zpětnou vazbu.

2) Úryvek z Hamleta:

Hamlet. Slova, slova, slova.

Polonius. O čem to jedná, princí?

Hamlet. Kdo jedná? **Polonius.** Já myslím, o čem jedná to, co čtete, princí?

Hamlet. Pomluvy, pane: protože ten satirický ničema zde říká, že staří muži mají šedé brady, že mají vrásčité tváře, že z očí vypouštějí hustou ambru a pryskyřici; že ve velké míře postrádají vtipu a kromě toho jsou slabí v kyčlích; ačkoli tomu všemu, pane, mocně a důkladně věřím, přece nemám za počestné, že se takhle o tom píše; protože vy sám, pane, byste dosáhl mého stáří, kdybyste se mohl šourat pozpátku jako rak.

Polonius [stranou]. Ačkoli je to šílenství, přece je v tom soustava.

Interpretuje Hamletův výrok: Slova, slova, slova.

A) Považuje Hamlet slova za významná, nebo bezvýznamná?

B) Otázka: ***Je možné zachovat otevřenou společenskou diskuzi v případě, že zpochybňujeme význam slov?*** (Svou odpověď opět zaneste na názorovou přímku, promyslete argumenty.)

Názorová přímka:

ANO -----|-----NE

C) Úkol: Najděte si do dvojice někoho, kdo se liší ve své odpovědi, rozhodčího už nepotřebujete. Držte se zásad, které vám předal.

D) Zachovejte diskusní dvojice a na základě úkolu číslo 2 okomentujte politický slogan:
„Nekecáme, makáme.“

3) A nyní opět k samostatné práci. Máme zde další výrok, který si zaslouží vyjádřit váš postoj.

Výrok: **„Slova pouze popisují realitu, nikdy ji nevytvářejí.“**

Názorová přímka:

ANO -----|-----NE

Opět si najděte někoho na druhé straně spektra a zkuste se s ním či s ní o daném výroku pobavit, vzájemně se kontrolujte, zda dodržujete zásady zdravého dialogu.

PL2

Tvrdsí metr v přídavicích i v trestech

Platí tato nerovnováha jen na trhu práce a s byty, nebo má sklon měřit minoritám přísnějším metrem velká část populace? Pseudoexperiment, který na tuto otázku částečně odpovídal, byl proveden na sklonku roku 2014. V reprezentativním výzkumu mezi lidmi ve věku 15 až 25 let se zkoumalo, jak ovlivňuje vnímání a hodnocení vybraných situací to, když lidé vědí, že jejich účastníkem je Rom.

Výzkumníci položili 6 otázek na zaslouženost trestů, přiznání státních příspěvků a posouzení různých typů chování. U každé otázky se náhodně vybrané polovině respondentů zobrazila romská etnicita a druhá polovina respondentů hodnotila

situaci bez znalosti etnicity. Otázky byly přitom v dotazníku zamíchány na více místech, aby respondentům pokud možno nebylo jasné, že jde o test jejich vnímání etnicity. To by totiž mohlo ovlivňovat odpovědi.

A výsledky? Chudé matce s narozenými trojčaty by přiznalo jednorázový příspěvek ve výši dvou průměrných platů 71 % respondentů. Chudé *romské* matce s narozenými trojčaty jen 40 %. Hlučné chování dvou mladíků v autobuse by vadilo 64 % lidí, hlučné chování *romských* mladíků pak 77 %. Přislíbit volající mladé matce 5členné rodiny byt původně určený pro tří- až čtyřčlennou domácnost by nebyl problém pro velkou většinu mladých lidí (69 %). Ale jen tehdy, pokud by se volající představila jako Anna Veselá. Když volá Erika Demeterová, klesá ochota na 31 %.

Vyšší byly i požadavky trestů. V otázce „*Představte si, že 17letý chlapec vykrade trafikou. Jaký trest je podle vás adekvátní?*“ vybralo nepodmíněné odnětí svobody 35 % respondentů, přičemž jen 8 % na rok či více let. Mezi respondenty, u nichž 17letého chlapce nahradil 17letý Rom, preferovalo odnětí svobody 47 %, přičemž 20 % by pachatele poslalo do vězení na rok či více.

1) TEXT:

A) Jakým způsobem slovo Rom ovlivnilo výsledky dotazování?

B) Uveďte jiné příklady, kdy slova pozměňují realitu, nikoli jen popisují?

C) Vymyslete další dvojice slov, které se užívají ve stejném kontextu, ale vzbuzují jiné emoce: např. uprchlík x migrant
Rom x cikán

Daniel Prokop (Měříme menšinám stejným metrem)

2) Veřejná debata (celospolečenská témata). Už jste se hádali například o manželství pro všechny, o globálním oteplování, o tom, kdo a proč má být prezident? Ano? Výborně, tak jste se účastnili veřejné debaty, možná jste napsali post, možná u piva nebo u kávy spolužákovi vysvětlovali, že je mimo. Podoby jsou různé. Pokud ne, nebojte, ono si Vás nějaké celospolečenské téma najde.

A co o nás jako o společnosti vypovídají témata, která jsou součástí veřejných debat?

A) Zaškrtněte témata, která si podle vás zaslouží celospolečenskou debatu a která ne, vždy připsujte důvody.

Manželství pro všechny?

Potraty?

Je v některých situacích znásilnění přípustné?

Měl by politik vlastnit média?

Měla by existovat možnost prodat své neposlušné dítě?

Měli by mít prezidenti možnost nechat zabít všechny prvorozené syny?

Měl by mít starosta právo první noci u všech dívek v obci?

Ovládají svět Reptiliáni?

B) Proč o některých tématech nepotřebujeme diskutovat?

V případě, že v dané společnosti se nevede celospolečenská debata o legitimitě násilnění, co to o dané společnosti říká v otázce vhodnosti násilnění?

Shrnutí

Odpovězte na otázky:

Co bylo tématem dvou pracovních listů, kterým jsem vyplňoval/a?

Co jsem se dozvěděl/a nového?

Kde a jak nové poznatky využiji?

PS: Zkuste si v diskuzi (ať už ve škole nebo na sociálních sítích) udržet zásady dialogu, uvidíte, že se vám uleví...